

Miről írt a nemzetközi szaksajtó?

Általános kérdések

A fa vagy az erdő említésére a sétálgatás jut az utca emberének eszébe ugyanúgy, mint a vajás kenyér említésekor az elhízás. Mindkét gondolattársítás hibás. A hetvenes évek divathullámának levonulását érezve, az AFG szemleírója figyelmeztet: az erdészeti tervezés és döntés legyen felelősségteljesebb. Az erdőgazdálkodásnak méretes, értékes fűrészrönk megtermelésére kell törekednie. Az utóbbi 30 évben keletkezett osztrák erdőkben sok helyen gombás kék csoda nő. Ez arra utal, hogy sűrűn telepítettek és sokat gyérítettek (80. 4. 110.) — Az osztrák erdészet mégis optimista lehet — ha nem is a faarak alakulása, de a piaci helyzet alapján. Az évezredforduló táján az európai térségben luc- és erdeifenyő-hiánnyal számolnak. Ez az osztrák fakitermelés mintegy harmadával történő növelése révén lehetségesnek tartják csökkenteni. (A jelenlegi 11 millió m³-en felül 4 millió m³ termelhető. Minden millió m³ új fatömeg 3000 új munkaalkalmat jelent.) (IHM., 80. 8. 26.)

A megoldás persze új utak keresését követeli, hiszen az osztrák erdők 55 százaléka paraszterdő. Éppen ezért fodítanak különös figyelmet az integrációra. A költség, személyi, vertikális integráció és piac témákat elemző tanulmány megállapítja, hogy az együttműködés eredményesen bevált forma az ipari fa értékesítésére akkor is, ha az osztrák erdőknek csak 5 százaléka társult árubeszerzés és -értékesítés céljára. (IHM., 80. 8. 21.)

Az erdőtársulások első és legfontosabb feladata közös üzemterv kidolgozása — alapították meg az NSZK erdők védelmével foglalkozó törvény nyomán létesült társulások, már az ötvenes években. A gazdálkodás eredményessége azonban egyre kevésbé nélkülözheti a szaktanácsadót. A társulások jellege „erdőgazdálkodó üzem” helyett inkább „szolgáltató”, a döntésekben a tagok érdekeltége tükröződik. A fejlesztés feltételezi az erdőterület szerkezetének fokozott egységesítését, az erdőfoltok gazdálkodás keretébe vonását, útmutatók kidolgozását. (FHw., 80. 6. 109.)

A svéd erdőgazdálkodási és faipari társulások fagazdálkodási célkitűzései sokkal világosabbak, a kapcsolatok hierarchikus jellege az országos szintű koordinációig bezáróan, megvalósult. A svéd társulások fejlesztésének iránya: a tagok fokozott részvétele a közös vállalkozásokban, a tájak közötti társulások kialakításában, kapcsolat a mezőgazdasági társulásokkal és a kereskedelem terén. (FHw., 80. 6. 115.)

Az áttekintő ismertetések között figyelmet érdemel a szomszédságunkban levő Vajdaság gyorsan növvő fafajok telepítésével kapcsolatos programja. 10 éven belül e térségben 30 000 ha nyárást terveznek létesíteni, 2 milliárd dinár beruházási előiránnyal. (IHM., 80. 9. 28.)

---

termelésirányító szakemberek kezébe juttatni az erdőművelés termelési rendszereiből. (Nemcsak a jövőről, hanem a jelent a jövőbe vezető megoldásokról is.)

— Ezek mellé friss összefoglaló információkat kell adni (pl. az AGROTRÓSZT-katalógus erdészeti mellékleteként) az új és még forgalomban levő, be is szerezhető technikáról, munkagépekről, legfontosabb paramétereikről.

— Speciális gazdálkodási és szerény anyagi lehetőségeinket belátva és másokon okulva, végül maximálisan kell kihasználni a rokon ágazatok nyújtotta segítséget. Legalább tucatnyi erdőművelő munkagépet évente „nyüzőpróbara” bevetni, és célszerű átalakításokkal és kiegészítéssel átvenni az erdőgazdálkodásba.

A mezőgazdaság elhaladását figyelve, időszerű lenne gyors lépésekkel megkezdenuk a felzárkózást.

Az erdőgazdálkodás fejlesztése

Vitatják: *helyes-e az erdőgazdálkodás tervek, mutatók alapján történő ellenőrzése?* Ez ugyanis azzal a rejtett veszéllyel jár, hogy nem kísérik figyelemmel az erdőművelési eljárások tényleges hatásait, hanem csak az üzemi eredmények változását. „Az ökológia hosszú távú ökonómia.” Ez azt a kívánalmat fejezi ki, hogy a gazdálkodás hosszú időszakokban és ökológiai szemlélettel dolgozzék, az erdőszeti ökológia viszont tegye magáévá a takarékoság és a gazdaságosság alapelveit, mert ekkor tudja kellően kielégíteni a gazdasági és az azon túli igényeket. (AFZ., 80. 6. 115.)

A *hatékonyság* elemzése, alakulásának számszerű kifejezése céljára szovjet javaslat a *munka társadalmi hatékonysága együttthatójának* bevezetését tartja célszerűnek. Segítségével növelhető a hatékonyságot alapvetően befolyásoló termelékenység, fokozható a vállalatok érdekeltisége a társadalmi és élömunka-ráfordítások ésszerűbb hasznosítására. (LP., 80. 2. 21.) Részletesen foglalkoznak az erdőgazdálkodás gépesítésének, a véderdők létesítésének hatékonyságával (LH., 80. 2.)

A *termelés minősége* is visszatérő téma. Megjavítását célzó eljárásokat, a termék minősége tervezésének számítását és tervezését (formulával) szovjet szaklap tekinti át. (LH., 80. 2. 8.)

A hatékonyság tervezésében fokozott jelentőséget kap a költségek elemzése. A *döntésorientált költségszámítási* eljárásra hívják fel a figyelmet. Ennek lényege a költségek változásával számoló gondolkodásmód. A gazdasági döntések érdekében végzett költségszámítás során ugyanis a releváns (a döntések szerint változó) költségeknek van jelentőségük. A hagyományos költségszámítás (teljes költség) hiányosságokkal terhelt, ezért a kívánalmaknak jobban megfelelnek a rész költség-számítások. (AFg., 80. 2. 1.)

Az erdőgazdasági termelés hatékonyságának növelésére kitekintéssel tartják szükségesnek a *munkaszervezés* korszerűsítését is. (LH. 80. 2.) NDK szakértők ebben a *munkaverseny* fontosságára utalva, az első tapasztalatokat elemzik. (SFw., 80. 1. 9.)

Az *erdőgazdasági diszpécser szolgálat* néhány tapasztalatát és a teendőket tekinti át a LH. A szükséges berendezés létesítésének költsége 1 fő irányító dolgozóra vetítve elérheti az 50 rubelt. Bevezetése azonban az adott esetben a vezető dolgozók részére naponta 3–4 órát szabadított fel. A berendezés 1,5 év alatt térül meg. (80. 2. 6.)

Műszaki munkák

A műszaki *eredmények gyakorlati bevezetése* a jelen időszak egyik legfontosabb feladata. Ennek érdekében új utakat kell keresni az erdőgazdálkodás irányításában. Le kell rövidíteni a tényleges alkalmazásig eltelő időt, mindenekelőtt pedig a technológia teljes sorát szem előtt tartva kell eljárni, gondoskodva a szakemberek folyamatos képzéséről. (LH., 4. 20. — Ford.)

Napjaink erdőszeti technikáját tekinti át a Szovjetunió erdőszeti szaklapja szocialista és tőkés vonatkozásban egyaránt — különös tekintettel a kerekes és lánctalpas traktorokra. Arra a következtetésre jutnak, hogy az új, nagy traktorok méreteik és tömegük következtében sem a nevelővágásokban, sem több más erdőművelési tevékenység körében nem alkalmazhatók. (LH., 80. 1. 55.) Az új technika több típusát ismerteti a LH. (80. 2. 67.)

A *gépköltségek számítása* a fahasználatban: az árakkal kapcsolatos döntéskor az ezeknek megfelelő változó költségeket, a tényleges ellenőrzés alkalmával az összehasonlításra alkalmas mutatókat kell ismerni. Fogalmakat értelmez, módszert és részletes példát közöl az AFg. (80. 4. 95. — Ford.)

Dr. Szőnyi László

A lapban megjelent tanulmányok szerzői: Babos Rezső, termelési osztályvezető, Erdőgazdasági Fűz, Kosár Vállalat, Budapest; Bodor László műszaki vezető, Vértési EFAG, Császáz; Burján Árpád tud. főosztályvezető-h., ERTI, Budapest; Erdős László ágazatvezető, ÁGK, Budapest; Jérôme René ny. erdőmérnök, Budapest; Kalapos Mihály ny. erdőész, Debrecen; dr. Kollwenz Ödön ny. erdőmérnök, Pécs; dr. Lengyel György tud. osztályvezető, ERTI, Budapest; Újvári házaspár tud. főmunkatársak, ERTI, Mátrafüred.